

รายงานการอบรมโครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ” รุ่นที่ 3
ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่
วันที่ 14 - 16 ธันวาคม 2563

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	- ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในปัจจุบัน เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ภัยแล้ง น้ำท่วม ขาดแคลนอาหาร ปัญหา PM 2.5 เป็นต้น เป็นปัญหาที่คนไทยและคนทั้งโลกกำลังเผชิญอยู่นับวันจะยิ่งเพิ่มทวีคูณมากขึ้น มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินงานโครงการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุง(พื้นที่ทรงงาน)อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินการพัฒนาโครงการครบทุกด้านอย่างครอบคลุม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลการดำเนินงานพัฒนาประจักษ์เป็นรูปธรรมที่สามารถเป็นต้นแบบการพัฒนาให้กับพื้นที่อื่นมาเรียนรู้เพื่อเป็นเครือข่ายขยายผลการพัฒนา นอกจากนี้ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้ขยายขอบข่ายการทำงานเพื่อให้เกิดผลต่อชุมชนในวงกว้างมากยิ่งขึ้น โดยการทำงานร่วมกับภาคีพันธมิตรทั้งทางภาครัฐและภาคเอกชน และภาคประชาชน โครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ” ก็เป็นโครงการหนึ่งที่ทางมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯทำงาน ร่วมกับภาคเอกชน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย Thailand Responsible Business Network และหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) อบก. และสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) Gistda โดยมีพื้นที่เป้าหมายของโครงการ คือ พื้นที่ป่าชุมชนที่มีความสมบูรณ์มีการบริหารจัดการและดูแลป่าโดยชุมชน เป็นพื้นที่ที่รัฐอนุญาต ตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. 2562 ทั่วประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวน 11,327 ชุมชน รวมพื้นที่ 6,295,055 ไร่ เหตุผลว่าพื้นที่เป้าหมายต้องเป็นป่าชุมชน เพราะป่านั้นชุมชนดูแลรักษาป่าได้ดีอยู่แล้วควรเข้าไปสนับสนุนการทำความดีนี้ หากป่าเสื่อมโทรมไป จะต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟูกว่า 100 ปี ได้ช่วยทั้งคน ได้รักษาทั้งป่า เงินสนับสนุนสามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ - โครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ” หน่วยงานภาคเอกชนเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ โดยจัดตั้งเป็นกองทุนให้กับชุมชนที่ดูแลป่าดี โดยจะได้รับงบประมาณตามจำนวนพื้นที่ป่าของชุมชนที่มีและมีการรับรองจากหน่วยงานระยะเวลาดำเนินการในช่วงแรก 6 ปี กองทุนที่แต่ละชุมชนได้รับ จะแบ่งเป็น
--------------------------	--

	2 กองทุน กองทุนแรกให้ชุมชนนำไปใช้ในการบริหารจัดการเพื่อดูแลป่าชุมชนให้ดีขึ้นต่อไป และอีกกองทุนหนึ่งให้ชุมชนจัดสรรเพื่อการพัฒนาศักยภาพชุมชนทางด้านอาชีพความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น
วัตถุประสงค์	- เพื่อให้คณะผู้แทนป่าชุมชนได้เรียนรู้หลักการพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน และบริหารกองทุนได้อย่างถูกต้อง - เพื่อให้คณะผู้แทนป่าชุมชนได้เรียนรู้การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน และจัดการกองทุนได้อย่างถูกต้อง ตามโครงการคุณดูแลป่า เราดูแลคุณ
ระดับเนื้อหา	- ระดับความสำคัญ 5 คะแนน (หน่วยงานภาคีที่ทำงานร่วมกันอยู่ในปัจจุบัน) - ระดับเนื้อหา 4 คะแนน (เนื้อหาเชิงลึก สอนเพื่อต่อยอดให้ทำเป็น มีพื้นที่ทำงานพัฒนา) คะแนนรวม 9 คะแนน
องค์ประกอบคณะ	ผู้แทนป่าชุมชน 8 ชุมชน จำนวน 49 คน จากจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ 1. บ้านต้นผึ้ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 2. บ้านป่าไม้แดง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 3. บ้านห้วยบ่อทอง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 4. บ้านห้วยบอน อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 5. บ้านแม่ฮ้องไคร้ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 6. บ้านห้วยอ่าง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 7. บ้านป่าไผ่ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 8. บ้านตลาดขี้เหล็ก อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่
ผู้ประสานงานคณะ	- นางสาวพิชชนก เหลืองอุทัย (ดาว SE) เบอร์โทร. 081-824-2090 และนางสาววรพีไลลักษณ์ ฐิติเวส (กี SE)
เจ้าหน้าที่รับคณะ	- ทีมนโยบาย : นายสมิทธิ หาเรือนพันธ์ ดร.ธนพงศ์ ดวงมณี และดร.สภัญญา เตชะชูเชิด - ทีมประสานงานชุมชน : นางสาวพิชชนก เหลืองอุทัย และนางสาววรพีไลลักษณ์ ฐิติเวส - ทีมโลจิสติกส์ : นางสาวสรिता เอี่ยมละออ,นางสาวอมลณัฐ ศรีบุญไชย, นายอาหม่อ มาเยอะ, นายภาณุภัทร์ สุขแสน,นายถวิล คำเสาร์, นายภิญโญ ใจดี และนายณัฐกานต์ ปทุมสุติ - ทีมอบรม : นายพิทักษ์ ไชยลังกา, นางสาวณิชนน ชัยชนะชูเชิด, นางเยาวเรศ ภาพลือชัย, นายสุภาพ ภิระบรรณ, นายยี นามแปง และนายศุภชัย อินตะ
แหล่งสนับสนุนงบประมาณ	หน่วยงานสนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด รหัสงาน 941-363-421

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

รายงานการอบรมและศึกษาดูงานคณะผู้แทนป่าชุมชน รุ่นที่ 3

โครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ”

ณ ตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 14 – 16 ธันวาคม 2563

1. ข้อมูลคณะ

รุ่นที่ 3			
ลำดับ	จังหวัด	อำเภอ	บ้าน
1	เชียงใหม่	ดอยสะเก็ด	ต้นผึ้ง
2			ป่าไม้แดง
3			ห้วยบ่อทอง
4			ห้วยบอน
5			แม่ฮ้องไคร้
6			ห้วยอ่าง
7			ป่าไผ่
8			ตลาดขี้เหล็ก

จำนวนผู้เข้าอบรม		
ลำดับ	หลักสูตร	จำนวน (คน)
1	หลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน	24
2	หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน	25
รวม		49

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

รายชื่อผู้เข้าอบรม		
หลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน		
ลำดับ	บ้าน	ชื่อ - สกุล
1	ต้นผึ้ง	นาง พองไหล์ สุธะวง
2	ต้นผึ้ง	นาง ปราณี เจริญไกร
3	ต้นผึ้ง	นาย มนต์รี กิตริตัน
4	ป่าไผ่	นาย มนต์รี ทิศลังกา
5	ป่าไผ่	นาย ญัฐกานต์ พานคำดาว
6	ป่าไผ่	นาย สุพัฒ ทาวรรณะ
7	ห้วยบ่อทอง	นาย นิคม เทพอรชร
8	ห้วยบ่อทอง	ว่าที่ ร.ต.จิรพงศ์ ธรรมอดหนุน
9	ห้วยบ่อทอง	นาย ชาคริต ธาตุอินจันทร์
10	แม่ฮ่องไคร้	นางสาว ศรินทิพย์ ฝาเจริญ
11	แม่ฮ่องไคร้	นางสาว ศุภมาส ไทยใจอุ่น
12	แม่ฮ่องไคร้	นาย ขวรัตน์ ไทยหนุ่ม
13	ป่าไม้แดง	นาย มานพ ศรีอ่อน
14	ป่าไม้แดง	นาย อำพล ทาวรรณะ
15	ป่าไม้แดง	นาย สุกิจพงษ์ พวงโพพันธ์
16	ห้วยบอน	นางสาว เทียมจันทร์ ไทยกรณ์
17	ห้วยบอน	นางสาว นิศารัตน์ ดวงโภชน
18	ห้วยบอน	นาย อาจ ดันต๊ะ
19	ห้วยอ่าง	นางสาว ปองจิตต์ ธรรมสะอาด
20	ห้วยอ่าง	นาง ศรินันท์ โซเมอร์แดค
21	ห้วยอ่าง	นาง ถนอมศรี หลงไชย
22	ตลาดขี้เหล็ก	นาย มนูญ เทศน้ำ
23	ตลาดขี้เหล็ก	นาย เสน่ห์ ยาสุทธิ
24	ตลาดขี้เหล็ก	นาย สมบุญ ไทยยันโต

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

รายชื่อผู้เข้าอบรม		
หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน		
ลำดับ	บ้าน	ชื่อ - สกุล
25	ต้นผึ้ง	นาย วิชัย เป็งเรือน
26	ต้นผึ้ง	นาย บุญเชิด ทาอุปอิน
27	ต้นผึ้ง	นาย สุเทพ ปันแก้ว
28	ต้นผึ้ง	นาย ถานพงษ์ ธรรมเก้
29	ต้นผึ้ง	นาย ผดุง การะแปง
30	ป่าไผ่	นาย มนตรี ทิศลังกา
31	ป่าไผ่	นาย คงศักดิ์ วิกิยาวโรติ
32	ป่าไผ่	นาย ญัฐกานต์ พานคำดาว
33	ป่าไผ่	นาย อุดร ทาวรรณะ
34	ห้วยบ่อทอง	นาย มานพ ไชยโต
35	ห้วยบ่อทอง	นาย ศรชัย ธาตุอินจันทร์
36	แม่ฮ่องไคร้	นาย สง่า พรหมษา
37	แม่ฮ่องไคร้	นาย เกรียงไกร ทองคำฟู
38	แม่ฮ่องไคร้	นาย สุบรรณ เทวชาติ
39	ป่าไม้แดง	นาย วิทยา ตะริโย
40	ป่าไม้แดง	นาย โยธิน พวงโพพันธ์
41	ห้วยบอน	นาย เกษม ลำบัว
42	ห้วยอ่าง	นาย หมื่น โภกสะท้าน
43	ห้วยอ่าง	นาย ไชยพร อินต๊ะวงศ์
44	ห้วยอ่าง	นาย วินัย ไชยศรี
45	ห้วยอ่าง	นางสาว อังคณา โพธิ์
46	ตลาดขี้เหล็ก	นาย กฤษฎา ทศน้า
47	ตลาดขี้เหล็ก	นางสาว พรพิมล จันทร์คำ
48	ตลาดขี้เหล็ก	นาง อัญชลี คิดการงาน
49	ตลาดขี้เหล็ก	นาย กิตติศักดิ์ เทศน้า

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

2. กำหนดการ

โครงการ “คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ”

รายละเอียดการอบรม ณ ตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ระหว่างวันที่ 14 - 16 ธันวาคม 2563

หลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน และ

หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
วันจันทร์ที่ 14 ธันวาคม 2563		
09.00 – 09.30 น.	รับฟังบรรยายสรุปภาพรวมโครงการและการบริหารจัดการกองทุนป่าชุมชน ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- ภาพรวมของโครงการ ○ วัตถุประสงค์และกำหนดการอบรม ○ รายละเอียดโครงการ ○ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ○ ความสำคัญของป่าชุมชน ○ แนะนำโครงการ T-VER และคาร์บอนเครดิต - ข้อกำหนดในการรับเงินกองทุน ○ วัตถุประสงค์และขอบเขตในการใช้เงินกองทุน ○ ระเบียบการดูแลรักษาป่า ○ การจัดตั้งกรรมการกองทุนระดับหมู่บ้าน
09.30 – 10.00 น.	สรุปภาพรวมการดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และโครงการพัฒนาโดยฯฯ กลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- หลักการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง ○ การพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง ○ การพัฒนาเชิงพื้นที่ ○ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล (คนอยู่กับป่า) ○ การวัดผลการพัฒนา : ชาวบ้านได้อะไร - กิจกรรมพัฒนาแบบองค์รวมที่เหมาะสมกับพื้นที่ ○ การจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ (ดอยตุงโมเดล) ○ การส่งเสริมอาชีพระยะสั้น กลาง ยาว เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ○ ป่าเศรษฐกิจ ○ แนวคิดการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ระยะยาว
10.00 – 10.15 น.	รับประทานอาหารว่าง	

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
10.15 – 11.45 น.	รับฟังและอบรมวิธีการวางแผนภาคทฤษฎีและการใช้อุปกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- ประเด็นนำเสนอ ○ วิธีการวางแผนตัวอย่าง ○ กิจกรรมหลังจากสำรวจแปลงแล้วเสร็จ ○ การติดตามผลการดำเนินโครงการ - กิจกรรมการอนุรักษ์และเพิ่มพูนปริมาณคาร์บอนในป่า
11.45 – 12.45 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	
กำหนดการแยกหลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง		
13.00 – 15.00 น.	บรรยายสรุปหลักการ กระบวนการประเมินศักยภาพพื้นที่และทดลองปฏิบัติ ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	- การประเมินศักยภาพพื้นที่ ○ ความสำคัญของการประเมินศักยภาพพื้นที่ ○ การวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน 4 ด้าน ○ การให้คะแนน และการคำนวณพลังและความเร็ว-ช้าในการขับเคลื่อนในแต่ละประเด็น
15.00 – 15.30 น.	รับประทานอาหารว่าง	
15.30 – 17.00 น.	บรรยายหลักการคำนวณผลลัพธ์กิจกรรมพัฒนา ชวบ้านได้อะไร และกระบวนการได้มาซึ่งแผนงานของชุมชน ถาม – ตอบ ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	- หลักคิดและขั้นตอนสำคัญของการวางแผนกิจกรรม - กระบวนการการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง
กำหนดการแยกหลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ณ ศูนย์ฝึกอบรมกรมป่าไม้ดอยสะเก็ด		
12.45 – 13.00 น.	เดินทางไปศูนย์ฝึกอบรมกรมป่าไม้ดอยสะเก็ด	
13.00 – 15.30 น.	คณะวางแผนเรียนรู้เรื่องการใช้งาน การอ่านค่า การบันทึกข้อมูล ของเครื่องมือในการสำรวจป่า ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การฝึกใช้เครื่อง GPS และเข็มทิศ ○ การวางแผนตัวอย่าง ○ การฝึกใช้ไม้วัดความสูง กล้องวัดความสูง และเทป DBH การบันทึกและกรอกข้อมูล
15.30 – 16.00 น.	รับประทานอาหารว่าง	
16.00 – 17.00 น.	กิจกรรม Wrap up ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	<u>หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน</u>
วันอังคารที่ 15 ธันวาคม 2563		
กำหนดการแยกหลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง		
08.30 – 09.45 น.	กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและการต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น ครั้งแรก ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	- วางแผนจัดทำแผนพัฒนาชุมชน - นำเสนอแผนกลุ่มละ 10 นาที - ถามตอบ และแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชน

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
09.45 – 10.00 น.	รับประทานอาหารว่าง	
10.00 – 12.00 น.	กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและการพัฒนาต่อยอด ทรัพยากรท้องถิ่น ครั้งที่ ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	- ระดมความคิดการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรในชุมชน ○ ทรัพยากรในชุมชน ○ การเพิ่มมูลค่า ○ ปัจจัยในการพัฒนา/ต่อยอดทรัพยากรในชุมชน (ผลผลิตในชุมชน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น) ○ สิ่งที่ต้องคำนึงถึง/ระวัง เมื่อพัฒนาสินค้า/บริการ ○ ช่องทางการขาย - นำเสนอแผนกลุ่มละ 10 นาที - ถามตอบ และแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชน
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	
13.00 – 14.00 น.	อบรมหลักสูตรอบรมการบริหารจัดการกองทุนป่าชุมชน ครั้งแรก ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	- รายละเอียดในการรับเงินกองทุน ○ การเปิดบัญชีธนาคาร + ผู้ลงนาม ○ รายงานการประชุมชาวบ้าน ○ รายงานผลการดำเนินงาน (งานและเงิน) - รูปแบบการบริหารกองทุนแบบต่างๆ ○ ตัวอย่างการใช้เงินกองทุนในกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการปลูกป่า จ.น่าน ตัวอย่างกองทุนหมุนเวียน เช่น กองทุนเมล็ดพันธุ์ กองทุนปุ๋ย สัตว์ กองทุนรูปแบบอื่นๆ
14.00 – 14.15 น.	รับประทานอาหารว่าง	
14.15 – 16.00 น.	จัดทำแผนการใช้งบประมาณจากกองทุนดูแลป่าชุมชน และพัฒนาชุมชนของแต่ละชุมชน ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	
กำหนดการแยกหลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ณ ป่าชุมชนบ้านต้นผึ้ง		
08.30 – 12.00 น.	คณะวางแผนฝึกการใช้เครื่องมือและการวางแผน ตัวอย่างในพื้นที่จริง ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) และป่า ชุมชนบ้านต้นผึ้ง	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการวางแผนตัวอย่าง ○ การแบ่งบุคลากรและหน้าที่ในการวางแผนตัวอย่าง ○ การเลือกพื้นที่ก่อนการวางแผนตัวอย่าง ○ ขั้นตอนการวางแผนตัวอย่างในพื้นที่จริง ○ การตรวจวัด DBH และความสูงของต้นไม้ การบันทึกค่า ข้อมูลในพื้นที่จริง การสุ่มตรวจสอบผลของการวางแผน

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 – 16.00 น.	กิจกรรมต่อจากภาคเช้า	
16.00 – 16.30 น.	กิจกรรม Wrap up ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน - คนคือข้อมูลฝึกการบันทึกข้อมูลลงไฟล์ Excel
วันพุธที่ 16 ธันวาคม 2563		
กำหนดการแยกหลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง		
08.30 - 10.00 น.	อบรมการทำบัญชีรายรับ-จ่าย: การลงบัญชีรายรับ- รายจ่ายเบื้องต้น ครั้งแรก ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	
10.00 – 10.15 น.	รับประทานอาหารว่าง	
10.15 – 12.00 น.	อบรมการทำบัญชีรายรับ-จ่าย: การลงบัญชีรายรับ- รายจ่ายเบื้องต้น ครั้งหลัง ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง	
กำหนดการแยกหลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ณ ศูนย์ฝึกอบรมกรมป่าไม้ดอยสะเก็ด		
08.30 – 10.00 น.	คณะวางแผนเรียนรู้ขั้นตอนหลังการสำรวจ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- ประเด็นการเรียนรู้ ○ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ○ การเขียนรายงาน ○ การติดตามผลการดำเนินโครงการ ○ กิจกรรมการอนุรักษ์และเพิ่มพูนปริมาณคาร์บอนในป่า การจัดทำแผนการดำเนินงานของคณะวางแผน
10.00 – 10.15 น.	รับประทานอาหารว่าง	
10.15 – 12.00 น.	สรุปบทวนการอบรมและทดสอบวัดความเข้าใจ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- ประเด็นนำเสนอ ○ สรุปภาพรวมกิจกรรม ○ การฝึกทดสอบเพื่อวัดผลความเข้าใจ
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	
13.00 – 15.00 น.	ฟังบรรยายหัวข้อ การเพาะเห็ดและการใช้ประโยชน์จาก ป่าโดยไม่เผา โดย ดร.สุมิตร อธิพรหม ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- ระบบนิเวศ และชนิดเห็ด - ปัญหาการเผาป่า - การฟื้นฟูป่าร่วมกับการเพาะเห็ดเพื่อความยั่งยืน
15.00 – 15.15 น.	รับประทานอาหารว่าง	

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

วันที่/เวลา	กำหนดการ	รายละเอียด/ประเด็นเรียนรู้
15.15 – 16.30 น.	ลงมือปฏิบัติ การเพาะเห็ดและการใช้ประโยชน์จากป่า โดยไม่เผา โดย ดร.สุมิตร อธิพรหม ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- การเพาะเห็ด
16.30 – 17.00 น.	สรุปการอบรมและชี้แจงการดำเนินงานขั้นต่อไป ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)	- สรุปภาพรวมโครงการ - ผลลัพธ์ที่ได้จากการอบรม - เกณฑ์ไฟฟ้าในพื้นที่ป่าชุมชน - แผนการลงพื้นที่วางแผน T-VER

3. เนื้อหาการเรียนรู้ของคณะ

3.1 วันที่ 14 ธันวาคม 2563

3.1.1 คณะผู้แทนป่าชุมชน จาก 8 หมู่บ้าน 47 ท่าน (จากทั้งหมด 49 ท่าน) เข้าร่วมการอบรม ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ที่ 1 ต.แม่โป่ง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ (9.00น.)

คณะผู้แทนป่าชุมชนตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย และลงทะเบียน

3.1.2 บรรยายสรุปภาพรวมโครงการและการบริหารจัดการกองทุนป่าชุมชน และสรุปภาพรวมการดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และโครงการพัฒนาโดยต่างๆ กลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (9.00 – 10.00น.)

นายสมิทธิ หาเรือนพิธีณ์ ดำเนินกิจกรรม กล่าวต้อนรับคณะผู้แทนป่าชุมชน แนะนำเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมดำเนินการอบรม บรรยายสรุปภาพรวมโครงการคุณดูแลป่า เราดูแลคุณ ภาพรวมกองทุนและการบริหารจัดการกองทุนป่าชุมชน วัตถุประสงค์ของการอบรมและสิ่งที่คาดหวังจากชุมชนทั้งในด้านของการเรียนรู้กระบวนการวางแผน T-VER และการจัดทำแผนกองทุนโครงการฯ

นางสาวสุภัชญา เตชะชูเชิด เล่าถึงความสำคัญของโครงการฯ โดยเน้นย้ำถึงสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ป่าในประเทศไทยที่มีปริมาณลดลงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งป่าเป็นส่วนสำคัญในการดูดซับก๊าซเรือนกระจก จึงเป็นที่มาของโครงการคุณดูแลป่า เราดูแลคุณที่มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนากลไกการดูดซับก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืนในพื้นที่ป่าชุมชน โดยนำร่องจากการสร้างแรงจูงใจให้ชุมชนที่ดูแลป่าชุมชนของตนเองได้ดียิ่งขึ้นแล้วให้ดูแลป่าเพื่อเป็นแหล่งรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืน ผ่านการสนับสนุนจากภาคเอกชนและการเข้าร่วมโครงการการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) ก่อนเล่าถึงรายละเอียดและกระบวนการเบื้องต้นของโครงการ T-VER การนับปริมาณคาร์บอนเครดิต และเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการฯ เป็นต้น

บรรยายภาพสรุปภาพรวมโครงการฯ การดำเนินงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

3.1.3 รับฟังและอบรมวิธีการวางแผนภาคทฤษฎีและการใช้อุปกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (10.15 – 11.45น.)

นายพิทักษ์ ไชยลังกา อบรมวิธีการวางแผนภาคทฤษฎีและการใช้อุปกรณ์ให้แก่ผู้เข้าร่วมอบรม โดยอธิบายอธิบายหลักการของการวางแผนสำรวจพื้นที่ป่า ตั้งแต่กระบวนการอ่านแผนที่ การคัดเลือกพื้นที่ในการสำรวจ อุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในการสำรวจ พร้อมทั้งแบบฝึกให้ทำระหว่างการอบรม ประกอบด้วยหลักการสำคัญของการวางแผน การอ่านค่าเทปวัด DBH และไม้วัดความสูงให้ถูกต้อง ชาวบ้านให้ความสนใจน้อยกว่าการอบรมครั้งก่อน เนื่องจากเป็นการอบรมที่รวมกลุ่มระหว่างกลุ่มพัฒนาและกลุ่มวางแผนป่าทำให้มีจำนวนผู้เข้าร่วมเยอะ และบางคนไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร อีกทั้งบรรยายภาคในห้องอบรมยังไม่มีโต๊ะสำหรับจดบันทึก

บรรยายภาคกิจกรรมอบรมวิธีการวางแผนภาคทฤษฎี

3.1.4 หลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน

3.1.4.1 บรรยายสรุปหลักการกระบวนการประเมินศักยภาพพื้นที่และทดลองปฏิบัติ หลักการคำนวณผลลัพธ์กิจกรรมพัฒนา ชาวบ้านได้อะไร และกระบวนการได้มาซึ่งแผนงานของชุมชน ตาม – ตอบ ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง (13.00 – 17.00น.)

นายสมิทธิ หาเรือนพิษณุ ดำเนินการอบรมหลักการกระบวนการประเมินศักยภาพพื้นที่ หลักการคำนวณผลลัพธ์กิจกรรมพัฒนา กระบวนการได้มาซึ่งแผนงานของชุมชน เพื่อเน้นย้ำถึงกระบวนการการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ก่อนให้ทางคณะแบ่งกลุ่มตามหมู่บ้าน 8 กลุ่ม เพื่อทดลองทำการประเมินศักยภาพพื้นที่ของตนเอง โดยเน้นเรื่องของการประเมินศักยภาพพื้นที่ในด้านทุนทางธรรมชาติและอาชีพเป็นหลัก ซึ่งแต่ละกลุ่มมีการได้ทดลองประเมินศักยภาพเรื่องน้ำ ป่า ดิน เกษตรกรรม เป็นต้น พร้อมนำเสนอผลการประเมินเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นปัญหาระหว่างชุมชน

บรรยากาศอบรมกระบวนการประเมินศักยภาพพื้นที่และทดลองปฏิบัติ

3.1.5 หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

3.1.5.1 เรียนรู้เรื่องการใช้งาน การอ่านค่า การบันทึกข้อมูล ของเครื่องมือในการสำรวจป่า ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (13:00 - 15:45 น.)

คณะหลักสูตร 2 ทั้งหมด 25 คน รวมตัวกันหน้าเสาธง ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) เพื่อฝึกการวางแผนภาคปฏิบัติ โดยแบ่งผู้อบรมเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน 2 กลุ่ม และ 5 คน 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มผู้อบรมจะต้องแบ่งหน้าที่กันทำงานเพื่อวางแผนขนาด 40 x 40 เมตร หรือ 20 x 80 เมตร ในบริเวณแปลงต้นไม้รอบๆ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนให้เสร็จสมบูรณ์ โดยมีพี่เลี้ยงกลุ่มละ 1-2 คน คอยสอนและตรวจสอบการทำงาน ชาวบ้านทั้งหมดจะเวียนกันทำหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อจะได้รับความรู้ความเข้าใจที่ครบถ้วน เมื่อวางแผนเสร็จเรียบร้อยแล้วจะได้เรียนรู้การใช้เครื่องมือต่างๆ ได้แก่ GPS เทปวัดเส้นผ่านศูนย์กลาง และไม้วัดความสูง หลังจากนั้นผู้อบรมจะพาชาวบ้านแต่ละกลุ่มสลับไปดูการวางแผนของกลุ่มอื่นๆ ที่มีการวางแผนขนาดแตกต่างจากกลุ่มตนเอง การอบรมเสร็จสิ้นเร็วกว่ากำหนดการเนื่องจากประหยัดระยะเวลาในการเดินทาง แปลงตัวอย่างทำได้ง่ายในพื้นที่ และบรรยากาศการอบรมวิธีการวางแผนภาคปฏิบัติและการใช้อุปกรณ์เป็นไปด้วยดี

ผู้แทนชุมชนเรียนรู้การวางแผนเบื้องต้น การอ่านค่า การบันทึกข้อมูล

ณ ป่าข้างศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) เพื่อได้ฝึกปฏิบัติจริงในพื้นที่ราบ

3.1.5.2 กิจกรรม Wrap up ณ ลานกลางแจ้ง ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (13:45 - 16:00 น.)

นายพิทักษ์ ไชยลังกา สรุปการดำเนินงานและปัญหาที่พบระหว่างการฝึกอบรมภาคสนามเพื่อเป็นการย้ำเตือนจุดผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อให้การสำรวจและบันทึกข้อมูลเป็นไปได้อย่างถูกต้อง มีการชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมวันพรุ่งนี้ นัดแนะจุดที่จะทำการสำรวจ เพื่อให้มีการเตรียมพร้อมก่อนการทำกิจกรรม

3.2 วันที่ 15 ธันวาคม 2563

3.2.1 หลักสูตร 1 การพัฒนาศักยภาพชุมชนอย่างยั่งยืน

3.2.1.1 กิจกรรมจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง (9.00 – 12.00น.)

นางสาวพิชชนก เหลืองอุทัย บรรยายถึงขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน โดยต่อยอดจากประเด็นปัญหาที่ทางชุมชนได้ทดลองประเมินในกิจกรรมประเมินศักยภาพพื้นที่ในวันที่ผ่านมา และจับคู่ชุมชนที่มีบริบทใกล้เคียงกันเพื่อให้ทดลองจัดทำแผนพัฒนาชุมชนร่วมกัน ต่อด้วยบรรยายเรื่องการต่อยอด/พัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยให้กลุ่มผู้แทนป่าชุมชน ทั้ง 8 หมู่บ้าน ยกตัวอย่างทรัพยากรหนึ่งอย่างและระดมความคิดในการจัดทำแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการ แต่ละหมู่บ้านได้มีการยกตัวอย่างทรัพยากร เช่น หน่อไม้ มะม่วง ถั่วลิสง ไม้ไผ่ สมุนไพร เป็นต้น ซึ่งแต่ละกลุ่มมีความคิดในการเพิ่มมูลค่าแตกต่างกันออกไป เช่น ถั่วลิสงเคลือบ จักสานไม้ไผ่ น้ำมะม่วงจากมะม่วงตากเกรด และลูกประคบสมุนไพร

บรรยากาศการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนและการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรท้องถิ่น

3.2.1.2 อบรมหลักสูตรอบรมการบริหารจัดการกองทุนป่าชุมชน ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง (13.00 – 14.00น.)

นางสาวณิชนัน ชัยชนะชูเชิด บรรยายถึงรายละเอียดในการรับเงินกองทุน กรอบวัตถุประสงค์ของกองทุนโครงการคุณดูแลป่า เราดูแลคุณ โดยแบ่งเป็น 1) กองทุนดูแลป่า และ 2) กองทุนเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน การดำเนินการขออนุมัติใช้เงินกองทุน และรูปแบบการบริหารกองทุนแบบต่างๆ โดยยกตัวอย่างการใช้เงินกองทุนในกิจกรรม และกองทุนหมุนเวียน เช่น กองทุนเมล็ดพันธุ์ กองทุนปศุสัตว์ เป็นต้น

บรรยายการอบรมการบริหารจัดการกองทุน

นายสมิทธิ หาเรือนพิษณุ หรือเรื่องระเบียบข้อตกลงการดูแลรักษาป่าและเกณฑ์การเกิดไฟป่าทั้งที่ลามมาจากนอกพื้นที่และที่เกิดจากในพื้นที่ชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการสรุปเกณฑ์มาตรฐานแก่ป่าชุมชนซึ่งร่วมโครงการฯ ต่อไป โดยชุมชนส่วนมากเห็นด้วยกับเกณฑ์ที่ไม่ให้เกิดไฟป่ามากกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ป่าชุมชน มีเพียง 2 จาก 8 ชุมชนที่นำเสนอเกณฑ์เพิ่มเติมในกรณีการเกิดไฟป่าซึ่งลามมาจากนอกพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีการพูดคุยระหว่างชุมชนถึงการร่วมมือป้องกันและเฝ้าระวังไฟป่าล่วงหน้า เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดไฟป่าในปีถัดไป

บรรยายการหารือเรื่องระเบียบข้อตกลงการดูแลรักษาป่าและเกณฑ์การเกิดไฟป่า

3.2.1.3 จัดทำแผนการใช้งบประมาณจากกองทุนดูแลป่าชุมชนและพัฒนาชุมชนของแต่ละชุมชน (14.00 – 16.00น.)

นางสาวพิชชนก เหลืองอุทัย อธิบายและยกตัวอย่างการจัดทำแผนการใช้งบประมาณจากกองทุนดูแลป่าชุมชนและพัฒนาชุมชน เพื่อให้ทุกหมู่บ้านเข้าใจการจัดทำเอกสารกองทุนฯ ในทิศทางเดียวกัน และเป็นไปตามรายละเอียดที่ทางมูลนิธิฯ ต้องการให้ทางชุมชนชี้แจง ต่อด้วยให้ผู้เข้าอบรมแบ่งกลุ่มตามหมู่บ้านและทดลองเขียนข้อเสนอโครงการฯ ของทั้ง 1) กองทุนดูแลป่า และ 2) กองทุนเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อให้คณะผู้แทนมีความเข้าใจมากขึ้นในการจัดทำเอกสาร โดยแต่ละกลุ่มสามารถจัดทำเอกสารได้ค่อนข้างดี มีต้องปรับเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขการใส่รายละเอียดเพียงเล็กน้อย

บรรยากาศกิจกรรมจัดทำแผนการใช้งบประมาณจากกองทุนรายหมู่บ้าน

3.2.2 หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

3.2.2.1 คณะวางแผนฝึกการใช้เครื่องมือและการวางแผนตัวอย่างในพื้นที่จริง ณ ป่าชุมชนบ้านต้นผึ้ง (9:00 – 16:00 น.)

ผู้อบรม แบ่งกลุ่มชาวบ้านออกเป็น 3 กลุ่ม เหมือนวันที่ 14 ธันวาคม 2563 ที่ผ่านมา เพื่อทำการฝึกวางแผนในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านต้นผึ้ง แต่ละกลุ่มประกอบด้วยหัวหน้าทีม และพี่เลี้ยงคอยสอน ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ และความปลอดภัยของผู้ร่วมอบรม

ช่วงแรก แต่ละกลุ่มจะทำการสำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมและคัดเลือกพื้นที่ที่จะวางแผน จากนั้นเริ่มวางแผนขนาด 40 x 40 เมตร โดยแบ่งหน้าที่เป็นคนเดินเทป 2 คน คนชี้แนว 2 คน และผู้กำกับการทำงานหรือหัวหน้าทีมจำนวน 1 คน และมีการสลับหน้าที่กันเพื่อการเรียนรู้ฐาน ในหลายตำแหน่ง หลังจากนั้นจึงปักท่อนพีวีซีแทนหมุดปูนและจับพิกัด GPS โดยทั้ง 3 กลุ่ม สามารถวางแผนได้แล้วเสร็จใน 1.5 ชั่วโมง จากนั้นจึงได้แบ่งหน้าที่ใหม่ โดยมีคนทำหน้าที่ติดแท็กตัวเลข 1 คน วัดเส้นผ่านศูนย์กลางต้นไม้ 1 คน วัดไม้วัดความสูงจำนวน 1 คน คนอ่านค่าความสูง 1 คน และคนจดบันทึก 1 คน และเริ่มทำการติดแท็กตัวเลข และเก็บข้อมูล ได้แก่ วัดเส้นผ่านศูนย์กลาง ความสูงของต้นไม้ ชนิดของต้นไม้ และบันทึกข้อมูลในแบบฟอร์ม จากนั้นคณะทั้งหมดพักรับประทานอาหารร่วมกันที่ศาลาหน้าทางเข้าป่าชุมชนบ้านต้นผึ้ง

ช่วงที่สอง แต่ละกลุ่มกลับไปประจำจุดวางแผน และแบ่งหน้าที่พร้อมทั้งสลับหน้าที่ให้กับคนอื่นๆ ในทีมได้ฝึกอย่างครบถ้วน การทำงานภาคปฏิบัติทำให้ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจในการทำงานมากขึ้น พร้อมทั้งมีความคุ้นเคยกับเครื่องมือเพิ่มขึ้นด้วย จากการอบรมเห็นได้ว่าหลายคนมีความกระตือรือร้นในการเก็บข้อมูล แต่เนื่องจากบางกลุ่มมีจำนวนคนมากกว่าอุปกรณ์ ทำให้ในแต่ละช่วงจะมีคนที่ว่างเพื่อรอสับเปลี่ยนหน้าที่ในทีม และจากการเก็บข้อมูลต้นไม้ในแปลงตัวอย่างป่าชุมชนบ้านต้นผึ้ง พบว่าจำนวนต้นไม้ค่อนข้างหนาแน่น มากกว่า 400 ต้นต่อแปลง ทำให้กระบวนการตรวจวัดและเก็บข้อมูลดำเนินการไปได้ช้ากว่าที่คาดการณ์ เมื่อถึงเวลา 15:30 น. ผู้อบรมประกาศยุติการสำรวจ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้พักผ่อน อย่างไรก็ตามทุกกลุ่มสามารถสำรวจและจดบันทึกข้อมูลได้ 9-12 แปลงย่อย จากนั้น นายพิทักษ์ ไชยลังกา สรุปการดำเนินงานและปัญหาที่พบระหว่างการสำรวจและบันทึกข้อมูล มีการชี้แจงเกี่ยวกับกิจกรรมวันพรุ่งนี้ เพื่อให้มีการเตรียมพร้อมก่อนการทำกิจกรรม

ชาวบ้านทั้ง 8 หมู่บ้านทำการวางแผนและสำรวจต้นไม้ ณ ป่าชุมชนบ้านต้นผึ้ง

3.3 วันที่ 16 ธันวาคม 2563

3.3.1 หลักสูตร 1 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

3.3.1.1 อบรมการทำบัญชีรายรับ-จ่าย: การลงบัญชีรายรับ-รายจ่ายเบื้องต้น ณ ศาลาประชาคมบ้านต้นผึ้ง (9.00 – 12.00น.)

นางเยาวเรศ ภพสิทธิ์ชัย ดำเนินการอบรมเรื่องการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเบื้องต้น รวมถึงการเก็บหลักฐานการใช้จ่ายเงินต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางให้ทางชุมชนซึ่งเข้าร่วมโครงการนำไปปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันในการจัดการงบประมาณสนับสนุนที่จะได้รับอย่างเป็นระบบและโปร่งใส สามารถติดตามตรวจสอบได้ โดยหลังจากการอธิบายขั้นตอนและวิธีการจัดทำบัญชี ได้มีแบบฝึกหัดให้คณะผู้เข้าอบรมได้ทดลองบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่าย เพื่อทดสอบให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น โดยนอกเหนือจากการถามตอบเพื่อเช็คความเข้าใจ ทางชุมชนยังได้นำเสนอการจัดทำเอกสารเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นแบบฟอร์มมาตรฐานเดียวกันระหว่างชุมชน

บรรยากาศการอบรมการลงบัญชีรายรับ-รายจ่ายเบื้องต้น

3.3.2 หลักสูตร 2 การจัดการป่าโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

3.3.2.1 คณะวางแผนเรียนรู้ขั้นตอนหลังการสำรวจ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (9:00 – 9:30 น.)

นางสาวสุภัชญา เตชะชูเชิด อธิบายถึงการจัดทำรายงานการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานป่าชุมชนแต่ละแห่ง กิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงานเพื่อปกป้องและฟื้นฟูป่า รวมทั้งขั้นตอนการวิเคราะห์ผลจากข้อมูลที่ชุมชนทำการสำรวจป่าแล้วจัดส่งมาให้ทางมูลนิธิคิดคำนวณปริมาณการกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบรายงาน

3.3.2.2 สรุปบทวนการอบรมและทดสอบวัดความเข้าใจ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (9:30 – 10:30 น.)

นายพิทักษ์ ไชยลังกา ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ระหว่างการอบรม 2 วันเกี่ยวกับการทำโครงการ T-VER และซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการนี้ ก่อนที่จะให้ทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการวางแผนและอ่านค่า

ภาคทฤษฎี ชาวบ้านแต่ละคนได้รับคำถามจำนวน 12 ข้อคล้ายคลึงกับแบบทดสอบที่ในห้องเรียน โดยที่ชาวบ้านในหมู่บ้านเดียวกันสามารถปรึกษากันได้ หลังจากใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงในการทำแบบทดสอบ ผู้เข้าร่วมอบรมแลกเปลี่ยนคำตอบกันในการตรวจคำตอบ และขอตัวแทนหมู่บ้านมาช่วยกันเฉลยคำตอบแต่ละข้อเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วม

บรรยากาศการทำแบบทดสอบภาคทฤษฎี

3.3.2.3 กิจกรรมการบันทึกข้อมูล ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (10:30 – 11:30 น.)

ผู้กรอกข้อมูล ตัวแทนกรอกข้อมูลของแต่ละหมู่บ้านแยกออกมาจากกลุ่มที่เรียนรู้การทำแท็กติดต้นไม้ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับแบบฟอร์มการบันทึกข้อมูลใน Excel และทดลองกรอกข้อมูลจริงที่ได้จากการทำงานภาคสนาม โดยแต่ละหมู่บ้านจะส่งตัวแทน ในการปฏิบัติงานจริงข้อมูลดังกล่าวจะถูกส่งกลับมายังมูลนิธิฯ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาปริมาณกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ของป่าชุมชนต่อไป

บรรยากาศอบรมการกรอกข้อมูลจากการสำรวจจริงในคอมพิวเตอร์

3.3.2.4 เรียนรู้การทำแท็กติดต้นไม้ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (10:00 – 11:00 น.)

นายยี นามแสง อธิบายกระบวนการทำแท็กโลหะติดต้นไม้ เพื่อให้ชาวบ้านเตรียมพร้อมกลับไปทำที่หมู่บ้านทันทีหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม และลดคำถามที่เกิดขึ้นจากการอบรมครั้งก่อน โดยชาวบ้านแต่ละกลุ่มจะได้ทดลองตอกเลขแท็กและจัดทำได้อย่างถูกต้อง พร้อมเตรียมนำอุปกรณ์ทั้งหมดกลับไปและจัดเตรียมอุปกรณ์อื่นๆ ที่จำเป็นล่วงหน้า

บรรยากาศการเรียนรู้การทำแท็กติดต้นไม้ ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)

3.3.3 บรรยายเรื่องการเพาะเห็ดและการใช้ประโยชน์จากป่าโดยไม่เผา โดย ดร.สุมิตร อธิพรหม ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (13:00 – 15:00 น.)

ดร.สุมิตร อธิพรหม จากศูนย์วิจัยและพัฒนาวนกรรมเห็ดป่าแม่ใจ บรรยายเรื่องปัญหาการเผาป่าตามความเชื่อและระบบนิเวศของเห็ด เพื่ออธิบายให้ชุมชนเข้าใจถึงปัญหาการเผาป่าที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก่อนแนะนำถึงการเพาะเห็ดในป่าเพื่อให้ชุมชนสามารถใช้ประโยชน์ สร้างรายได้ และอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน โดยมีการนำเสนอกรณีศึกษาของชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการการเพาะเห็ดและสามารถยึดเป็นแหล่งรายได้ที่มั่นคง เพื่อเป็นตัวอย่างจริงให้แก่ชุมชน โดยได้รับความสนใจจากคณะผู้เข้าอบรมเป็นอย่างดี

บรรยากาศคณะผู้แทนป่าชุมชนรับฟังการบรรยายหัวข้อการเพาะเห็ดและการใช้ประโยชน์จากป่าโดยไม่เผา

3.3.4 ลงมือปฏิบัติการเพาะเห็ดและการใช้ประโยชน์จากป่าโดยไม่เผา โดย ดร.สุมิตร อธิพรหม ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (15.15 – 16.30น.)

ดร.สุมิตร อธิพรหม จากศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์และพัฒนานวัตกรรมการเห็ดป่าแม่ใจ สาธิตวิธีการเพาะเห็ดเบื้องต้น โดยให้คณะผู้อบรมมีส่วนร่วมในการทดลองปฏิบัติ ซึ่งผู้เข้าอบรมให้ความสนใจในการสาธิตและร่วมมือกันทดลองปฏิบัติ

ผู้เข้าร่วมอบรมร่วมทดลองทำการเพาะเห็ด ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่)

3.3.5 สรุปการอบรมและชี้แจงการดำเนินงานขั้นตอนต่อไป ณ ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) (16.30 – 17.00น.)

นายสมิทธิ หาเรือนพิษณุ และ นายพิทักษ์ ไชยลังกา ดำเนินการสรุปการอบรมและชี้แจงแผนการดำเนินงานขั้นตอนต่อไป โดยหารือแผนการเตรียมอุปกรณ์วางแผนของแต่ละหมู่บ้าน ตารางและระยะเวลาการลงพื้นที่สำรวจป่าชุมชนก่อนวางแผนจริง และการลงพื้นที่วางแผน T-VER พร้อมตัวแทนหมู่บ้าน สดท้าย นายชวลิต ศุภสาร หัวหน้าศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ 1 (เชียงใหม่) ร่วมกล่าวขอบคุณปิดงาน

เจ้าหน้าที่มูลนิธิฯสรุปการอบรมและชี้แจงการดำเนินงานขั้นตอนต่อไป และผู้เข้าร่วมอบรมร่วมกล่าวขอบคุณปิดงาน

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

4. ผู้ร่วมดำเนินการอบรมวันที่ 14 – 16 ธันวาคม 2563 ประกอบด้วย:

1. ดร.ธนพงศ์ ดวงมณี	ผู้อำนวยการด้านนโยบายสิ่งแวดล้อม
2. สมिति หาเรือนพีชน์	ผู้อำนวยการฝ่ายสนับสนุนการปฏิบัติงานพิเศษ
3. ยาวเรศ ภพลือชัย	ผู้จัดการส่วนงานบัญชีดอยตุง
4. สุภาพ ภิระบรรณ	หัวหน้าฝ่ายมวลชน พัฒนาสังคมโครงการพัฒนาฯ
5. ดร.สุภัชญา เตชะชูเชิด	ผู้จัดการฝ่ายสิ่งแวดล้อม
6. นิพนธ์ ชัยชนะชูเชิด	ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ
7. พิษชนก เหลืองอุทัย	ผู้ช่วยผู้จัดการส่วนพัฒนารัฐกิจเพื่อสังคม
8. ถวิล คำเสาร์	เจ้าหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้
9. พิทักษ์ ไชยลังกา	เจ้าหน้าที่โครงการสิ่งแวดล้อม
10. ศุภชัย ต๊ะแก้ว	เจ้าหน้าที่ภาคสนาม
11. ยี่ นามแพง	หัวหน้าทีมสิ่งแวดล้อม (ชาน้ำมัน)
12. อาหม่อ มาเยอะ	เจ้าหน้าที่ชาน้ำมัน
13. ภาณุภัทร์ สุขแสน	เจ้าหน้าที่วิจัยชาน้ำมัน
14. ภิญโญ ใจดี	เจ้าหน้าที่งานศูนย์ข้อมูล
15. ณัฐกานต์ ปทุมสุติ	เจ้าหน้าที่มัลติมีเดีย
16. สรिता เอี่ยมละออ	เจ้าหน้าที่พัฒนารัฐกิจเพื่อสังคม
17. อมลณัฐ ศรีบุญไชย	เจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อม
18. วรพีไลลักษณ์ ฐิติเวส	เจ้าหน้าที่พัฒนารัฐกิจเพื่อสังคม